

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.311/2021/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a „PETI” Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Peti Éva ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (Cím3) felperesnek – a dr. Gyöpös Miklós kamarai jogtanácsos által képviselt **Alperes1** (Cím1.) alperes ellen hátrányos jogkövetkezményt megállapító határozat hatályon kívül helyezése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 12.M.70.292/2020/27. számú ítélete ellen a felperes 29. sorszámu fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12.000 (tizenkétezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. november 11-én kelt 12.M.70.292/2020/27. számú ítéletével a hátrányos jogkövetkezményt megállapító alperesi határozat hatályon kívül helyezése iránti keresetet elutasította és a felperest 17.500 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára. Akként rendelkezett, hogy a perben felmerült eljárási illetéket az állam viseli.

[2] A megállapított tényállás szerint a felperes 2013 augusztusától áll munkaviszonyban az alperessel forgalmi szolgáltató munkakörben az Kirendeltségén. Felette a munkáltatói jogkört üzemigazgató üzemigazgató gyakorolja. Feladatai közé tartozik a szolgálatra való felkészülés, a partnerekkel való kapcsolattartás, okmányolási, zavarelhárítási és ellenőrzési feladatok, illetve az üzemvitelt gátló, nehezítő körülményekről a felettes tájékoztatása.

[3] Az alperes 2018. június 19-én adatvédelmi oktatást tartott az adatvédelmi szabályzatról, amelyen a felperes is részt vett.

[4] Az alperes 2020. február 3-án és 7-én meghallgatást tartott a felperesről tudomására jutott magatartások kapcsán. Ezt követően február 11-én értesítette a felperest, hogy vele szemben fegyelmi eljárást indított, személyes meghallgatásaként 2020. február 20. napját jelölte ki.

[5] A felperes 2020. február 13-án levélben részletes tájékoztatást kért a fegyelmi eljárással kapcsolatban. Az alperes február 17-én kelt válaszában arról tájékoztatta, hogy az eljárás a vidék2 bérletértékesítési ügynök negatív irányba való befolyásolása, a munkavállalók demotiválása és negatív befolyásolása miatt indult. Február 18-án a felperes ismételt tájékoztatást kért, erre 2020. február 25-én válaszolt az alperes, egyben megküldve a személyes meghallgatásokról készített, anonimizált jegyzőkönyveket is.

[6] Az alperes a 2020. március 10-én kelt Szám1 iktatószámú, hátrányos jogkövetkezményt megállapító határozatával a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 56. §-a, valamint a Kollektív Szerződés 2.7. pontja alapján 6 hónap időtartamra 10 %-kal csökkentette a felperes alapbérét. Indokolásában kifejtette, hogy a felperes súlyos gondatlansággal olyan magatartást tanúsított, amellyel megsértette a munkáltató jogos gazdasági érdekeit, az Mt. 8. §-ában foglalt általános magatartási követelményt és az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjait. Ilyen magatartásként rögzítette, hogy:

A felperes egy munkatársával felkereste egy vidék2 bérletértékesítési ügynök üzletét, és negatív irányba próbálták befolyásolni az ügynököt annak érdekében, hogy ne végezzen bérletértékesítési tevékenységet az alperes javára, ne kössön szerződést az alperessel. Egyebek mellett megjegyzéseket tettek az üzlet méretére, és hangot adtak annak, hogy olyan kis helyen nem lehet bérletet értékesíteni.

A felperes a e-mail cím e-mail címről levelezést folytatott más munkavállalókkal, így a magán e-mail címére az alperes működésére vonatkozó adatokat és személyes adatokat tartalmazó e-mailek kerültek továbbításra.

A felperes a munkavégzése során több ember munkáját folyamatosan kritizálja, kollégáival moderálatlanul beszél, több személyt indokolatlanul, munkaköri feladatain túlterjeszkedve számonkér, így a felperes magatartása miatt rossz munkamorál alakult ki vidéken.

Mindezek okán az alperes a hátrányos jogkövetkezményt a felperes korábbi munkavégzésére az arányosság és fokozatosság követelményére figyelemmel határozta meg.

[7] A e-mail cím e-mail cím a felperes magán e-mail címe. A felperes rendelkezett az alperes által biztosított e-mail címmel. A vezénylői munkakör munkaköri leírása értelmében a főlérendelt vezető a forgalmi üzemmérnök, illetve a területi forgalmi vezető és a forgalmi szolgálattevőhöz képest magasabb pozíciónak minősül. A felperes vezénylő vezénylőt több alkalommal számonkérte.

[8] A felperes munkatársval felkereste a vidék2 péksüteménys üzletet, ahol érdeklődött arról, hogy a későbbiekben ott zajlik-e majd a bérletértékesítés.

[9] Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet megalapozatlannak találta az Mt. 56. § (1)-(5) bekezdése, 64. § (2) bekezdése, 78. § (2) bekezdése, 8. § (1) és (4) bekezdése, 52. § (1) bekezdés c)-e) pontjai, az alperes Kollektív Szerződésének 2.7. pontja, valamint 1. számú melléklete alapján.

[10] A vitatott intézkedéssel kapcsolatos alaki kifogásra figyelemmel elsődlegesen a 15 napos szubjektív határidő megtartottságát vizsgálta. E körben megállapította, hogy az alperes a tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, 2020. február 11-én megindította a hátrányos jogkövetkezmény alkalmazása körében eljárást, megtartva a Kollektív Szerződés 1. számú melléklete 1. pontjának 2. bekezdésében meghatározott határidőt. Rámutatott a bírói gyakorlat alapján arra, hogy a határozat meghozatalára nyitvaálló határidő akkor kezdődött, amikor az alperes olyan helyzetbe került, hogy minden lényeges információ rendelkezésére állt a döntés meghozatalához a kötelezettségszegés tényéről, mértékéről, a vétkesség súlyáról egyaránt. Az alperes a felperes írásbeli védekezésének előterjesztésekor, vagyis 2020. március 2-án jutott valamennyi információ birtokába és ettől számítottan határidőn belül meghozta határozatát.

[11] A határozat érdemével kapcsolatosan egyenként vizsgálta az abban rögzített kötelezettségszegő felperesi magatartásokat. A vidék2 bérletértékesítési ügynök befolyásolása körében rámutatott, hogy a felperes személyes meghallgatása alkalmával maga is elismerte, hogy érdeklődött vidék2-n a körben, hogy melyik üzletben lesz bérletértékesítés és ekkor a péksüteménys üzletbe is betért. Azt az előadását azonban, hogy mindezt előzetesen a munkáltatói jogkör gyakorlójának helyettesével megbeszélte, a munkáltatói jogkört gyakorló üzemigazgató tanúkénti meghallgatása során nem erősítette meg. tanú1 tanú előadása – aki az alperesi meghallgatáson és a bíróság előtt is következetes vallomást tett – megerősítette az alperesi határozatban rögzített indok valóságát. A tanú a történetekhez közeli időpontban felkereste ugyanis a vidék2 üzletet, azt követően, hogy hallomásból értesült arról, hogy a vidék2 péksüteményst megpróbálták lebeszélni a bérletértékesítési tevékenységre irányuló szerződéskötésről. A tanú elmondása szerint a bérletértékesítési ügynökök arról tájékoztatták, hogy korábban két hölgy megkérdezte tőlük, hogy lehet-e majd náluk bérletet venni februártól és megjegyzést tettek az üzlet méretére, ebből arra következtettek, hogy le akarták őket beszélni a szerződéskötésről. Az ügynökök személyleírása alapján a tanú számára munkatárs és a felperes egyértelműen beazonosítható volt.

[12] Értékelte azt a körülményt is, hogy a tanú elmondása szerint ugyan szerződéskötésre sor került, de az ügynökök bizonytalansága miatt győzködni kellett őket a szerződéskötés érdekében. Bár tanú2, az egyik vidék2 bérletértékesítő ügynök tanúvallomása során megerősítette azt, hogy valaki rákérdezett arra, hogy történik-e náluk bérletértékesítés, de a felperest nem ismerte fel. Ez utóbbit a pár perces beszélgetésre és az egy évvel későbbi tanúkénti meghallgatásra figyelemmel életszerűnek találta, így elfogadta az eseményekhez közei időpontban feltárt információkat. Hangsúlyozta, hogy a tanúk által előadottakkal és az abból levont, a formális logika szabályainak megfelelő alperesi következtetéssel szemben a felperes nem szolgáltatott adekvát magyarázatot arra, hogy miért jelent meg a vidék2 péksüteménys üzletben és érdeklődött a bérletértékesítés felől, ezáltal a határozatban foglaltakat cáfolni nem tudta.

[13] A magán e-mail cím használatával összefüggő kötelezettségszegés körében értékelte, hogy a felperes elismerte, hogy a kérdéses e-mail cím a sajátja és azt, hogy erről alkalmanként munkahelyi levelezést folytatott, azonban arra az alperestől engedélyt nem kért. üzemigazgató tanúvallomása alapján megállapította, hogy azok a munkavállalók használhattak külsős e-mail címet, akik munkakörükből fakadóan nem rendelkeztek céges e-maillal. Minden más munkavállaló esetében a munkáltatói jogkör gyakorlójának engedélyére volt szükség külsős e-mail cím használatára, a munkahelyi kommunikáció esetében a felperes a e-mail cím e-mail cím munkahelyi célú használatára nem kapott engedélyt. Kiemelte, hogy a felperes az e-mail címek használatát is magában foglaló adatvédelmi oktatáson részt vett, terhére az alperes súlyos, gondatlan magatartást rótt és az a körülmény, hogy a felperes nem ismerte a céges levelezőrendszer otthoni használatának módját, nem eredményezi a magatartás vétlenségét, csak a szándékosság hiányát igazolja. Azáltal, hogy a felperes a magán e-mail címéről az alperes gazdasági működésére vonatkozó adatokat tartalmazó levelezést folytatott, veszélyeztette a munkáltató jogos gazdasági érdekeit.

[14] A felperes perbeli határozatban kifogásolt magatartásával kapcsolatosan üzemigazgató és vezénylő tanúk vallomása, és a becsatolt munkaköri leírások alapján megállapította, hogy a felperes a munkaköri feladatain túl terjeszkedve kérte számon a magasabb beosztású vezénylő kollégáját. Igazolást nyert továbbá, hogy a felperes nem megfelelő hangnemben beszélt kollégáival, és negatív irányban befolyásolta a munkahelyi hangulatot vidéken. Mindezt az a körülmény is megerősítette, hogy vezénylő a munkaviszonyát – többek között – a felperes magatartására tekintettel szüntette meg. Értékelte, hogy a felperes maga is elismerte, hogy előfordult, hogy leteremtette a vezénylőt, ha hibázott.

[15] Mindezek okán megállapította, hogy az alperes a hátrányos jogkövetkezményt a Kollektív Szerződés 1. számú mellékletének 4. pont 4. bekezdésének megfelelően határozta meg. A három különböző felperesi magatartással megvalósított kötelezettségszegéssel ugyanis arányban áll a második legenyhébb jogkövetkezmény alkalmazása.

[16] A pertárgy értékét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 21. § (1) bekezdése és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés a) pontja alapján 350.000 forintban határozta meg. A pervesztes felperest a Pp. 81. § (2) bekezdése, 82. § (3) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. §-a szerinti perköltség viselésére. A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán akként határozott, hogy a le nem rótt eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

A felperes fellebbezése

[17] A felperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében annak megváltoztatását és a kereseti kérelemnek megfelelően a hátrányos jogkövetkezményt megállapító határozat hatályon kívül helyezését kérte, perköltség megfizetése mellett. Jogszabálysértésként az Mt. 56. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 78. § (2) bekezdésére és a Kollektív Szerződés 1. sz. melléklet 1.3. pontjára, valamint a Pp. 279. § (1) bekezdésére és 288. §-ára hivatkozott.

[18] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az alperes a határozata meghozatala során a rendelkezésre álló 15 napos szubjektív határidőt megtartotta. Az alapul szolgáló eseteknél egyenként kell mindezt vizsgálni, és a 2020. február 3-án és 7-én felvett jegyzőkönyvekből az alperes hitelt érdemlő információk birtokába jutott az állítólagos kötelezettségszegések kapcsán. A bírói gyakorlat szerint a gyanú felmerülését követően a munkáltatónak haladéktalanul intézkednie kell, és amennyiben a tényállás a rendelkezésre álló iratokból kétséget kizáróan megállapítható, az nem hosszabbítható meg indokolatlan vizsgálatokkal (BH2019.144.). Az ún. vidék2 eset kapcsán 2020. február 16-án tett érdemi nyilatkozatát követően érdemi intézkedés, vizsgálat nem történt, így a szubjektív határidő mindenképpen eltelt a határozat meghozatalát megelőzően. A munkavállalók demotiválása, negatív befolyásolása körében a február 7-i jegyzőkönyvben konkrét tényállítások nincsenek, így nem állapítható meg, hogy a kifogásolt esetek pontosan mikor történtek, ezáltal abban sem lehet állást foglalni, hogy a szubjektív határidő megtartott-e, ennek hiányában megalapozott döntés nem hozható a kötelezettségszegés kapcsán.

[19] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a Kollektív Szerződés irányadó – 1. sz. melléklet 1-4. pontja szerinti – szabályainak megtartását is. Az alperes 2020. február 11-én kelt értesítése az eljárás megindításáról a Kollektív Szerződés rendelkezéseinek nem felel meg, ugyanis nem tartalmazza a konkrét vétkes kötelezettségszegések, munkavállalói magatartások felsorolását. Kizárólag példálózó jelleggel rögzíti azt, hogy „megpróbálta befolyásolni a Alperes1 potenciális bérletértékesítő ügynökét”. De még ezen konkrét eset kapcsán sem állapítható meg, hogy ez mikor történt és mi a terhére rótt magatartás, az miért sérti a munkáltató jogos gazdasági érdekét. A kérésére 2020. február 17-én megküldött irat továbbra is nélkülözi, különösen annak 2. pontjában írt kötelezettségszegés vonatkozásában a konkrétumokat, azt, hogy mikor, kivel, milyen magatartást tanúsított. A további, a magán e-mail cím jogellenes használatára vonatkozó kötelezettségszegést az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta volna, mivel az alperes nem indított hátrányos jogkövetkezmény érvényesítését megalapozó eljárást, arról nem értesítette a Kollektív Szerződés 1. sz. mellékletében

foglaltaknak megfelelően. Ezen hiányból védekezési lehetősége sem volt megfelelően biztosított, ezért az alperes eljárása jogellenes.

[20] A határozatban terhére rótt magatartások vizsgálata során az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során a Pp. 288. §-ába ütközően járt el, és ezt meghaladóan is a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, hogy a határozat szerinti kötelezettségszegéseket megvalósította. A vizsgálati jegyzőkönyvekre alapított döntés azért sem lehet jogszerű, mert a tanúkat egymás jelenlétében szabálytalanul hallgatta meg az alperes.

[21] Hangsúlyozta, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2016. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 8. § (1) bekezdésére és a becsatolt cégkivonatra utalva, hogy üzemigazgató az alperes törvényes képviselőjének tekintendő, így tanúkénti meghallgatása súlyos eljárási szabálysértésnek minősült. Vallomását ezért ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből mindhárom terhére rótt magatartás értékelése során.

[22] A vidék2 bérletértékesítési ügynök befolyásolása körében hangsúlyozta, hogy azt nem vitatta, hogy a péksüteménys üzletben érdeklődött arról, hogy ott történik-e bérletértékesítés februártól. Érdeklődése mindössze erre terjedt ki, de nem tett megjegyzést az üzlethelyiség méretére és azt nem kifogásolta. Mivel munkaköri feladata a forgalom lebonyolításával, menetrenddel összefüggő utastájékoztatás, ennek része a bérletértékesítés körében adott információ is, így a vonalbejárás során 2020 februárjától történt változtatás miatt erről is információt kívánt szerezni. Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság tanú1 tanúvallomását, aki csak hallomásból tudta azt, hogy állítólag mi történt a vidék2 üzletben, és feltételezte, hogy ez az eset elbizonytalaníthatta az ügynököt, a tanú közvetett tudomása nem alkalmas a kötelezettségszegés bizonyítására. A 2020. február 3-i jegyzőkönyv tartalmából pedig levonható az a következtetés is, hogy a negatív irányba történő befolyásolási kísérletet az ügynök maga sem állította. tanú2 tanúvallomását is figyelembe véve, aki egyedül üzemeltetett péksüteménys üzletet vidék2-n, éppen az a következtetés vonható le, hogy megjegyzéseivel, fellépésével nem bizonytalanította el a bérletértékesítési ügynököt, és nem kívánta megakadályozni a szerződéskötést.

[23] A magán e-mail cím használatával kapcsolatosan az eljárási szabálytalanságokon túl rámutatott, hogy az alperes még tényállítást sem tett akörben, hogy mikor, hány alkalommal, milyen tartalommal küldött levelet erről az e-mail címről és az mennyiben kifogásolható. Kiemelte továbbá, hogy az adatkezelési tájékoztató értelmében a munkavállalóknak lehetőségük van a magán elérhetőség közlésére saját döntésük alapján. Mindebből következik, hogy a magán e-mail cím használata nem volt tiltott, külső személyekkel való illetéktelen levelezést pedig az alperes maga sem állított és nem is bizonyított.

[24] A magatartásával kapcsolatos indok vonatkozásában szintén nem tett konkrét tényállítást az alperes, üzemigazgató vallomása e körben nem értékelhető a kifejtett indokok miatt, vezénylő pedig úgy nyilatkozott, hogy a munkatársaival kapcsolatos magatartásáról hallomásból vannak információi. Korábbi nyilatkozatától jelentősen eltérve vezénylő azt is elmondta, hogy a hangos kommunikációt közöttük a tanú kezdeményezte leginkább, bár előfordult, hogy kioktató stílusban beszélt vezénylővel, de a tanú is úgy gondolta, hogy ez „még belefért”. A tanú pedig nem tudott arról nyilatkozni, hogy másokkal hogyan viselkedett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[25] Az alperes az érdemben helyes, megalapozott elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[26] A határidő megtartottságával kapcsolatosan rámutatott, hogy a Kollektív Szerződés 1. számú melléklet 1. pontjának (2) bekezdésében meghatározott határidő nem azonos az Mt. 78. § (2) bekezdésében megjelöltekkel. A 2020. február 3-i és 7-i jegyzőkönyvben foglaltak önmagukban nem jelentettek olyan fokú bizonyosságot a munkáltató számára, hogy megalapozott döntést hozhatott volna anélkül, hogy a felperes nyilatkozatának beszerzését megkísérelte volna. Önmagában az intézkedéseit nem tette szükségtelenné, hogy azok nem jártak további eredménnyel, amit alátámaszt a Kúria Mfv.10.027/2021/4. számú döntése is. A vizsgálat lefolytatása kapcsán az sem írható a terhére, hogy a felperes a személyes meghallgatás lehetőségével nem kívánt élni, időhúzó jellegű viszontválaszokat írt, illetve a magán e-mail cím használatával kapcsolatosan nem is válaszolt. A vizsgálat során 2020. február 17-én, 25-én részletes tájékoztatást adott az eljárás tárgyává tett kötelezettségszegésekről, és csak munkatárs nyilatkozata alapján értesült arról, hogy a kérdéses e-mail cím a felpereshez tartozik. Mindezek okán jogosult volt az eljárás megindítását követően tudomására jutott kötelezettségszegést is bevonni az eljárásba, és az említett módon a tájékoztatást is megadta a felperesnek, a védekezéshez való jogot is biztosította. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy 2020. március 2-án jutott valamennyi információ birtokába, innentől számítottan az Mt. 78. § (2) bekezdése szerinti határidőn belül meghozta határozatát.

[27] Megalapozatlanul kifogásolta a felperes fellebbezésében üzemigazgató üzemvezető tanúkenti meghallgatását, figyelemmel a Pp. 230. § (1) és (3) bekezdésére, valamint 279. § (1) bekezdésre és a felek eljárástámogatási, állítási és igazmondási kötelezettségére. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem volt elzárva attól, hogy a tényállás megállapítása során üzemigazgató által előadottakat is figyelembe vegye, ugyanakkor az általa előadottakon túl a többi tanú vallomása és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok is megfelelően igazolják a határozat jogszerűségét.

[28] A felperes terhére rótt kötelezettségszegések kapcsán is helytálló az elsőfokú döntés. A felperes nem rendelkezett engedéllyel a vidék2 péksüteménys üzlet felkeresésére, a

vonatkozás nem a felettese tudtával történt. Okszerűen ítélte meg úgy az elsőfokú bíróság, hogy tanú következetes vallomást tett, amivel bizonyítást nyert, hogy a felperes magatartása folytán az ügynök elbizonytalanodott, ezáltal a munkáltató jogos gazdasági érdeke került veszélybe. A tanú kellően határozott állításokat tett, nem csak feltételes módon beszélt.

[29] A magán e-mail cím használata körében hangsúlyozta, hogy azon munkavállalók használhattak külsős e-mail címet, akik nem rendelkeztek céges e-maillal, minden más esetben a munkáltatói jogkör gyakorlójának engedélyére lett volna szükség az ilyen e-mail használatához, hiszen a munkáltató alapvetően tiltotta az engedély nélküli használatot. Az adatkezelési tájékoztató 5. pontja csak a személyügyi kapcsolattartás, és nem valamennyi munkavégzés céljából teszi lehetővé a magánélérhetőségek használatát, az ott rögzítettek nem értelmezhetőek kiterjesztően, hiszen a munkakörtől függő használatot rögzíti. A nem engedélyezett levelezés ugyanis kiemelt információs- és adatbiztonsági kockázatot és veszélyt jelent.

[30] A felperes kifogásolt magatartását a 2020. február 3-i és 7-i meghallgatási jegyzőkönyvek alátámasztják, annak tartalmát a felperes megismerhette és abból kitűnik a moderálatlan hangnem, az indokolatlan számonkérés és a vidéken kialakult rossz morál. Ettől konkrétabb megjelölésre nem volt lehetőség, a vizsgálatokban a felperes nem működött együtt. vezénylő tanúvallomása mindezeket szintén alátámasztotta, az pedig a kötelezettségzegés megítélését nem befolyásolja, hogy a feszült légkör miatt vezénylő is kezdeményezett „hangos kommunikációt” a felperessel.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[31] A fellebbezés az elsőfokú döntés érdemét illetően nem alapos.

[32] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel, a bizonyítékokból levont következtetéseivel azonban a másodfokú bíróság csak részben értett egyet, mindez azonban az érdemi döntés jogszerűségét nem érintette.

[33] A felperes megalapozatlanul kifogásolta fellebbezésében a hátrányos jogkövetkezmény alkalmazására nyitva álló határidők körében tett elsőfokú ítéleti megállapításokat.

[34] Az alperes a 2020. február 3-i és 7-i meghallgatásokat követően február 11-én értesítette a felperest a hátrányos jogkövetkezmény érvényesítését megalapozó eljárás megindításáról, amit a Kollektív Szerződés rendelkezései szerint szabályosan folytatott le. A kivizsgálás joga megilleti ugyanis a munkáltatót, amely ahhoz szükséges, hogy megalapozott

döntést tudjon hozni a felmerült munkavállalói magatartás kapcsán. A tudomásszerzés a kötelezettségszegés tényéről, a vétkesség súlyára és a kötelezettségszegés mértékére vonatkozó törvényi feltételek meglétét jelenti ahhoz, hogy mindezekről a munkáltató állást tudjon foglalni. Az Mt. 56. § (3) bekezdése alapján irányadó Mt. 78. § (2) bekezdése szerinti 15 napos határidő a munkáltatói jogkör gyakorlójának említettekről való tudomásszerzésével kezdődik. A tudomásszerzés érdekében folytatott vizsgálat indokolt tartalma a szubjektív határidőbe nem számít be.

[35] A perben a munkáltatói jogkör gyakorlója a hátrányos jogkövetkezmény alkalmazását megalapozó magatartás gyanújának felmerülését követően haladéktalanul megtette a szükséges intézkedést, meghozta azt a határozatát, amely az alapos és megnyugtató ismeretek megszerzéséhez a kivizsgálását megindította. Az alperes a vizsgálatot észszerű határidőn belül lefolytatta, az nem eredményezte az eljárás indokolatlan elhúzódását. Összefoglaló indokot jogszerűen jelölhetett meg a munkáltató a vizsgálattal érintett, kifogásolt magatartások kapcsán, amelyet az eljárás során a későbbiekben megfelelően részletezett és arról a felperes kellő tudomással bírt. Ebbe a körbe megalapozottan vette be a vizsgálat során felmerült további, a magán e-mail cím használatának tisztázását is, amiről szintén tájékoztatást adott a felperesnek 2020. február 25-én. A felperes számára a védekezés jogát biztosította. Az a körülmény, hogy a felperes a személyes meghallgatásán nem kívánt jelen lenni, az alperes terhére nem értékelhető. Mindezeket túl arra is rámutat a másodfokú bíróság, hogy a vizsgálattal érintett magatartások körében nem megbontva kell külön-külön vizsgálni a szubjektív határidő megtartottságát, a vizsgálat lezárultát követően a döntés – perbeli esetben a hátrányos jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozó határozat – meghozatalára irányadó a 15 napos határidő.

[36] A fellebbezés nem volt alapos a üzemigazgató tanúként történő meghallgatásának szabálytalanságára nézve sem.

[37] A Pp. 288. §-a rögzíti, hogy a fél törvényes képviselőjét tanúként meghallgatni nem lehet, kivéve, ha az általa képviselt természetes személy fél a perben perbeli cselekvőképességgel nem rendelkezik.

[38] Nem vitatottan üzemigazgató, aki a felperes felett munkáltatói jogkört gyakorol üzemigazgatóként, az alperes cégekivonata szerint együttes képviseleti joggal rendelkezik az alperesi gazdasági társaságban. Arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy a Ctv. 8. § (1) bekezdése értelmében a cég képviseletére vonatkozó rendelkezéseket az adott cégformára irányadó jogszabály állapítja meg, és a (2) bekezdés szerint a cégjegyzés módja önálló vagy együttes lehet. Mindezekből következően nem a Ctv., hanem az egyes cégformákra vonatkozó anyagi jogi szabályok határozzák meg, hogy kik jogosultak a cég képviseletére.

[39] A képviseletnek két fajtáját különbözteti meg a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), a jogi személyek általános szabályai között

rendelkezik egyrészt a jogi személyek törvényes képviseléről, másrészt a szervezeti képviseléről.

[40] A Ptk. 3:29. §-a rögzíti azt, hogy a jogi személy törvényes képviselét a vezető tisztségviselő látja el és képviselési jogát önállóan gyakorolja, míg a 3:30. § a jogi személy szervezeti képviseléről rendelkezik. Ez utóbbi pozíciókat nem a törvény, hanem a jogi személy létesítő okiratában vagy belső szabályzatában határozza meg, vagy személy szerint jogosítja fel egyes munkavállalóit a képviselésre. A szervezeti képviselési jog tehát nem önálló, hanem együttes, ahogy az a perbeli esetben üzemigazgatót is ilyen módon illette meg. Az alperes zártkörű részvénytársaságként működik, a Ptk. 3:282. § (1) bekezdése értelmében a részvénytársaság ügyvezetését az igazgatóság látja el, és a 3:383. § szerint az alapszabály rendelkezése esetén az igazgatóság jogait vezető tisztségviselőként a vezérigazgató gyakorolja.

[41] Mindezekből következően üzemigazgató az alperes törvényes képviselőjének együttes cégjegyzési joggal felruházott munkavállalóként nem minősül, így helyesen hallgatta meg tanúként az elsőfokú bíróság és vette figyelembe ilyen minőségben az általa tett nyilatkozatot.

[42] Az alperes a hátrányos jogkövetkezményt megállapító határozatában három magatartást rótt a felperes terhére.

[43] A vidék2 bérletértékesítés körében mindösszesen annyi adat állt a perben rendelkezésre, hogy a felperes 2020 februárját megelőzően járt vidék2-n a péksüteménys üzletben, és érdeklődött a bérletértékesítésről. Ezt a tényt a felperes maga sem vitatta. Az „érdeklődés megtörténtét” tanú2 tanú is megerősítette, aki egy péksüteménys üzletet üzemeltet vidék2-n. A tanú a felperesre személy szerint nem emlékezett, arra viszont igen, hogy „valaki futólag, szinte az üzlet előtt elsuhanva egyszer benyitott és megkérdezte, hogy itt fognak-e bérletet árulni” (12.M.70.292/2020/26. jkv. 2. o.). Arra, hogy ez a kérdés milyen hangszúllyal hangzott el, a tanú már az idő távlatából nem emlékezett. Az sem volt vitatott, hogy tanú2val az alperes szerződést kötött a bérletértékesítésre. A tanú azonban olyan állítást nem tett, hogy a szerződéskötés kapcsán a felperes, vagy bárki elbizonytalanította volna.

[44] Minden további, a péksüteménys üzlet bérletértékesítési tevékenységével kapcsolatos, a határozatban a felperes terhére rögzített magatartás a perben bizonyítatlan maradt, az elsőfokú bíróság által a bizonyítékokból levont következtetéseket a másodfokú bíróság nem osztotta.

[45] Az alperesi vizsgálat során felvett jegyzőkönyvből mindösszesen annyi tűnik ki, hogy a nyilatkozatot tevő – akinek neve a jegyzőkönyvön kihúzásra került – hallomásból értesült az esetről, illetve elmondása szerint az ügynökkel többször is beszélt telefonon és

személyesen, aki azonban írásban nem kívánt nyilatkozni. A perbeli bizonyítási eljárás során üzemigazgató tanú úgy nyilatkozott, hogy tanúl volt az, aki felhívta a péksüteményst a vizsgálat során. tanúl tanúként megerősítette, hogy személyesen járt vidék2-n. Az általa felkeresett ügynökök nem tettek írásban nyilatkozatot, ahogy tanúvallomást sem. Ennek hiányában tanúl tanú közvetett információi, illetve feltételezései nem igazolják a felperes befolyásolással kapcsolatos magatartását, különös figyelemmel arra, hogy a péksüteménys üzlet üzemeltetője mindezt nem is erősítette meg. Mindezek okán e körben megalapozottan kifogásolta a felperes a bizonyítékok értékelését. Ellenben arra is rámutat a másodfokú bíróság, hogy a felperes a másodfokú tárgyaláson az alperesi vizsgálati jegyzőkönyvek szabálytalanságával kapcsolatos kifogásaira a fellebbezésben – és az elsőfokú eljárásban – nem hivatkozott, így az a Pp. 371. §-a alapján a felülbírálat tárgyát nem képezhette.

[46] A magán e-mail cím használatával kapcsolatosan az elsőfokú bíróság döntésével szemben szintén nem találta megalapozottnak a másodfokú bíróság a felperes terhére rótt magatartást.

[47] Az alperes adatvédelmi, adatkezelési tájékoztatója és folyamatleírása a munkavállalással kapcsolatos adatkezelésről az 5. oldal harmadik bekezdésében rögzíti a kapcsolattartási célból megadott adatok kezelésére vonatkozó különleges szabályokat. Ebben az alperes a praktikus és gyors kapcsolattartás céljából lehetőséget ad a munkavállalóknak arra, hogy magán elérhetőségeit közöljék a munkáltatóval, azzal együtt, hogy mindez a munkavállaló saját döntésének eredménye kell, hogy legyen. Kifejezetten rögzítésre került az is, hogy ez nem kötelezettség a munkavállalók számára, azonban amennyiben a munkavállaló megadja a magán e-mail címet vagy telefonszámot, a hatékony és gyors kommunikáció céljából munkakörtől függően ezen adatok nagyban megkönnyíthetik a napi munkavégzést.

[48] Mindezekből következően az alperes nem zárta el a felperest attól, hogy magán e-mail címét közölje a munkáltatójával és ezen keresztül a munkavégzéshez kapcsolódó kommunikációt folytasson. Az alperes nem utasította vissza a felperes ezen kommunikációs csatornán vele folytatott levelezését, sőt, kifejezetten használta az alperes is ezt a felperesi magán e-mail címet, a bérjegyzékek, illetve az egyéb, a működésével kapcsolatos levelek megküldésre, annak ellenére, hogy a felperes saját céges e-mail címet is kapott az alperestől. Ezekből következően a munkáltató gazdasági érdekének veszélyeztetése fel sem merülhetett, hiszen az alperes maga ajánlotta fel a lehetőséget a magán e-mail cím használatra, és nem rögzítette azt az adatkezelési tájékoztatóban, hogy mindez a felajánlás ellenére is engedélyhez kötött. Helyesen hivatkozott a felperes arra is, hogy az alperes nem jelölte meg, hogy milyen tartalommal, milyen rendszerességgel kifogásolható, az alperes gazdasági érdekét veszélyeztető levelezést folytatott a felperes erről a címről és milyen adatokat szivárogtatott ki.

[49] Megalapozatlanul kifogásolta ugyanakkor a felperes a hátrányos jogkövetkezményt megállapító határozatban az ellenkérelemmel érintett körben az elfogadhatatlan magatartására és a munkamorál körében tett megállapítások valós voltát.

[50] A 2020. február 7-én felvett meghallgatási jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a felperes a meghallgatott személy munkáját kritizálta, és az ilyen tevékenységei miatt nagyon rossz munkamorál alakult ki vidéken. A felperes a legkisebb problémából is „vihart csinált”, csúnya hangon beszélt a kollégákkal és moderálatlanul számonkért indokolatlanul mindenkit, megosztotta a munkavállalókat. Megerősítette üzemigazgató is, hogy többen bejelentéssel éltek a felperessel szemben, vezénylői munkakörben dolgozó is panaszt tett a felperesre. vezénylő tanúkenti meghallgatása során elmondta, hogy a felperes állandóan beleszólt vezénylői munkájába, emaileket írogatott és erről heti rendszerességgel a feletteseinek is jelzett. A munkavégzése során leginkább attól tartott, hogy a felperes mit szól a munkájához, nem pedig a felettesei ellenőrzésétől, értékelésétől (12.M.70.292/2020/20. jkv. 5. o.). A munkavégzését érintő, felperessel szembeni feszültséget a tanú csak úgy tudta feloldani, hogy felmondta jogviszonyát, az ellenséges hangulat miatt ugyanis két táborra szakadtak a kollégák és ezt elégelte meg a tanú.

[51] A felperes maga sem vitatta, hogy valóban leteremtette a vezénylő munkakörben dolgozó tanút, a perben pedig az igazolást nyert, hogy a felperes helytelenül ítélte meg, hogy mindez munkaköri kötelezettsége volt, a vezénylő felett utasítási joggal ugyanis nem bírt. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy egymással alá-, fölérendeltségben álló munkakörök esetében sem tolerálható a munkaviszonyban az, hogy nem megengedhető stílusban kommunikáljon a két munkavállaló egymással. A felperes magatartását az nem mentesíti, ahogy arra helytállóan utalt az alperes is, hogy vezénylő is esetlegesen erőteljesebb stílusban kommunikált a felperessel.

[52] Mindezek okán a másodfokú bíróság megalapozottnak találta a felperes terhére e körben rótt magatartást, és úgy ítélte meg, hogy mindezzel arányban áll az alperes által alkalmazott 6 hónapra 10 %-os alapbércsökkentést eredményező, második legenyhébb szankciónak minősülő hátrányos jogkövetkezmény. A felperes kifogásolt és a perben bizonyítást nyert magatartása szándékosnak minősült, a felperest a munkaviszonyából adódóan az Mt. 52. § (1) bekezdés e) pontja alapján együttműködési kötelezettség terhelte munkatársaival, amely a munkaviszony valamennyi létszakában és valamennyi jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése során egyébként is terheli a munkavállalót az Mt. 6. § (2) bekezdése szerinti általános magatartási követelmény részeként. Mindebbe beletartozik valamennyi munkavállaló számára a megfelelő munkakörnyezet kialakítása, az ehhez való kölcsönös alkalmazkodás a munkavállalók, a kollégák részéről, amelybe a felperes által tanúsított magatartás jogszerűen nem illeszkedhet. Mindezek alapján a felperesi – súlyosnak tekinthető – kötelezettségszegéssel arányos az alkalmazott jogkövetkezmény, figyelemmel arra is, hogy annak a munkavégzés zavartalansága érdekében egyéni és általános visszatartó hatással is bírnia kell, ahogy arra az alperesi Kollektív Szerződés 1. számú melléklet 4. pont (4) bekezdése is utal.

[53] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – részben eltérő jogi indokolással – helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

Záró rendelkezések

[54] Figyelemmel arra, hogy a felperes fellebbezése az elsőfokú döntés érdemére nézve eredménnyel nem járt, így a felperes köteles viselni a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes másodfokú perköltségét. Ennek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg, a nem meghatározható pertárgyértékre figyelemmel 4 munkaórával számolva.

[55] A felperes a Pp. 525. §-a szerinti munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46.§ (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2022. március 31.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.
előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla
bíró